

Formålet er at genfinde ånden fra svendeti-dens vandring, som i så stor udstrækning har bidraget til kvaliteten af europæiske produkter, og som samtidig har bevist, hvor vigtig mobiliteten er for erhvervelse af viden og knowhow.

Et sådant program er efter min opfattelse en fremragende idé. Den er så god, at vi faktisk allerede i nogle år har praktiseret den i Danmark. Unge i erhvervsuddannelserne har siden 1992 med støtte fra Arbejdsgivernes Elevrefusion kunnet tilbringe hele eller store dele af deres uddannelsesetid i virksomheder eller på skoler i udlandet og efterfølgende få perioden godskrevet enten helt eller som en del af den danske uddannelse.

Da ordningen startede i 1992, gjorde 200 unge brug af den. Siden er antallet af unge, der drager ud, steget støt, og i slutningen af 1995 forventes mellem 400 og 450 unge danske at gøre brug af muligheden for at opnå internationale erfaringer og kvalifikationer.

Jeg ser med glæde hen til et EU-program, der kan understøtte den danske ordning og medvirke til en yderligere styrkelse af de unges muligheder på dette område. For at sætte yderligere skub i et af de nye EU-programmer under Sokrates, nemlig Comeniusprogrammet for skolerne, har jeg besluttet at give et særligt økonomisk bidrag til de skoler, som kommer med i det nye program, svarende til halvdelen af den støtte, der ydes skolerne fra EU.

Udlandsophold er imidlertid ikke kun en mulighed for disse dele af uddannelsessystemet. I erkendelse af vigtigheden af udenlandske impulser blev der med vedtagelsen af den fri ungdomsuddannelse åbnet for, at et udlandsophold kan indgå som en del af uddannelsen. Efter indgåelsen af de første 100 uddannelsesaftaler på området har det vist sig, at ca. halvdelen af aftalerne har inkluderet et udlandsophold. Det siger noget om de unges store interesse for international kompetence, og om, at vi her har ramt noget helt centralt for ungdommen, som vi så skal skabe muligheder for kan udbygges og udvikles.

Jeg vil som nævnt behandle de videregående uddannelser for sig, fordi de indtager deres egen plads i internationaliseringsbestræbelserne. Disse uddannelser har til alle tider været stærkt afhængige af internationale erfaringer og viden.

Forskning er jo i sit væsen international. Indtil for bare 10 år siden var det imidlertid karakteristisk for de højere uddannelsers internationali-

sering, at det hovedsagelig var eliten blandt forskere og undervisere, der havde kontakt med udlandet. På denne måde kunne de blive inspireret og videregive deres erfaringer og viden til de studerende.

Med vedtagelsen af den såkaldte EF-pakke om det indre marked i 1986 og vedtagelsen af Erasmusprogrammet i 1987 og den deraf følgende åbning af institutionerne for udenlandske studerende skete der imidlertid en markant ændring. Nu er det en væsentlig del af alle nybagte kandidater fra universiteterne, som har studeret mindst ét semester i udlandet, og andelen vokser hastigt. Internationaliseringen af de videregående uddannelser blev så at sige demokratiseret. Det er de enkelte institutioner selv, der i vidt omfang må fastlægge og udbygge den internationale dimension i uddannelserne, men jeg agter på alle for mig mulige måder at støtte institutionerne i deres bestræbelser på at øge såvel de studerendes som lærernes internationale erfaringer og viden. Det er mit indtryk bl.a. fra de strategiplaner, jeg har set fra universiteterne på det seneste, at der også i høj grad arbejdes med strategier for internationalisering.

Det er nok et gennemgående og rigtigt træk, at uddannelsesinstitutionerne som udgangspunkt går efter at vælge internationale samarbejdspartnere ud fra kriterier om faglig kvalitet og relevans.

Jeg ved, at rektorkollegiets internationale udvalg netop nu arbejder på en rapport om internationaliseringsstrategier på de højere uddannelser. Rapporten er en opfølgning på et seminar, der blev afholdt i slutningen af 1995. Rapporten skal bl.a. bidrage til at øge samarbejdet mellem institutionerne f.eks. om dansk-undervisning for udlændinge, og jeg ser frem til det endelige resultat af denne rapport. Som jeg har set det udtrykt i en af universiteternes strategiplaner:

»Universitetet har en kulturel forpligtelse til at medvirke til, at ny erkendelse og nye tanker tænkes, formuleres og publiceres på dansk. Den omstændighed, at engelsk er ved at blive det internationale videnskabelige sprog, på samme måde som latin var det i universitetets barndom og ungdom, må ikke implicere, at dansk forvandles til det almuesprog, det var engang.«

Det er klart, at Danmark som et lille sprogområde har det særlige problem, at ikke mange uden for vores eget land forstår dansk eller satter på at lære det. En af strategierne på uddannelsesinstitutionerne må derfor nødvendigvis være at udbyde fag og kurser på engelsk.